

Относно конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по научна специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“, професионално направление 6.1. Растениевъдство, обявен в ДВ бр.65 от 12.08.2022 г. с кандидат ас. д-р Соня Николова Донева

От доц. д-р Георги Йорданов Георгиев, Опитна станция по соята и зърнените култури – Павликени, член на научно жури назначено със заповед №РД-05-182/21.10.2022 г. на Председателя на ССА

1. Кратко представяне на кандидата.

В обявения конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по научна специалност 04.01.05 „Селекция и семепроизводство на културните растения“, професионално направление 6.1. Растениевъдство, участва един кандидат - ас. д-р Соня Николова Донева от Добруджански земеделски институт – Генерал Тошево.

Тя е родена на 04.09.1973 г. в гр. Добрич. През периода 1987-1991 г. учи в ПМГ в гр. Добрич, а през 1991-1996 г. завършва висше образование в СУ „Св. Климент Охридски“, гр. София – магистър, специалност: Химия. Започва работа като лаборант в лаборатория по биохимия на зърнено-житните култури (1996-1997 г.), а от 1997 до 2006 г. е специалист-химик в отдел „Селекция на зърнено-житни култури“. От 2006 г. до момента е асистент към отдел „Селекция на зърнено-житни и зърнено-бобови култури“ на ДЗИ. През 2017 г. защитава дисертация на тема: „Характеристика на резервните белтъци при синтетични пшеници във връзка с използването им като изходен материал за селекцията“ – Селскостопанска академия, гр. София и получава образователна и научна степен "Доктор" (Диплома №0130/30.08.2017 г.). През периода 2015-2019 г. придобива богат научен и практически опит чрез осъществени 6 специализации в чужбина по програма „Еразъм“, което считам като много полезно за нейното професионално и научно развитие и за дейността на ДЗИ – Генерал Тошево.

2. Изпълнение на законовите изисквания.

Съгласно чл.3 ал. 3 от ЗРАСРБ, кандидатът за „доцент“ трябва да отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5. За тази цел са представени всички необходими документи с доказателствени материали (автобиография, диплома за ОНС доктор, обява в ДВ, трудов договор, заявление до председателя на ССА, научни публикации - списък, текст и резюмета, научни приноси, цитати) и следните справки: за изпълнение на минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“; за научни и научно-приложни приноси; за участия в научни проекти; за участие в международни и национални научни форуми; за специализации в чужбина.

От перфектно подготвените документи става ясно, че тези минимални изисквания са покрити, дори по някои от показателите кандидатът доста ги надвишава. Например при показател „В“ минималните изисквани точки за „доцент“ са 100 т., а те са 186 т., а при показател „Д“ при минималните изисквани 50 т., те са 125 т.

3. Общо описание на научната продукция.

В конкурса за „доцент“ ас. д-р Соня Донева участва с научна продукция, която е групирана по следния начин:

- Хабилитационен труд или равностойни публикации -10 броя;

- Една самостоятелно публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор". Посочени са 3 броя публикации към книгата, които не подлежат на оценяване;

- Публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 2 броя;

- Публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 15 броя.

Седем от статиите са публикувани в списания, индексирани в Web of Science Core Collection и/или Scopus, а пет - в списания от базата данни на Web of Science All Databases. Останалите са публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране.

Всички публикации са в авторски колективи. Личното участие на ас., д-р Соня Донева в посочените 27 труда се илюстрира с факта, че в 5 е първи, в 14 е втори, а в останалите е трети и следващ автор.

Резултатите от научната си продукция ас. д-р Соня Донева представя на международни форуми със 7 броя постерни доклади и на национални форуми изнася 3 броя устни доклади.

4. Научноизследователска дейност.

Обект и направления на изследвания.

Обект на изследователската работа на кандидата са едни от най-важните зърнено-житни култури: обикновена зимна пшеница (*Triticum aestivum* L.); диплоидни и тетраплоидни родственици на пшеницата от група *Triticenae*; твърда пшеница (*Triticum durum* Desf.); Ръж (*Secale* L.); тритикале (*Triticosecale* Wittmack); ечемик (*Hordeum vulgare* L.).

Основните направления в изследователската работа на ас. д-р Соня Донева са:

- Получаване и характеристика на синтетични амфиплоиди като изходен селекционен материал при пшеницата и на кръстоски тритикале, включващи 1D пшенична хромозома във връзка с повишаване на генетичното разнообразие.

- Приложение на запасните ендоспермови белтъци в маркерно-асистираната селекция.

- Оценка на продуктивността, качествените показатели и реакцията на нови сортове зимна обикновена пшеница към климатичните промени чрез прилагане на различни статистически подходи.

- Характеристика на селектирани линии твърда пшеница с участието на амфиплоиди.

- Селекция и оценка на нискостъблени инбредни линии ръж, нови сортове твърда пшеница и ечемик.

- Оценка на технологичните, реологичните, хлебопекарните и биохимичните показатели на линии и сортове зърнено-житни култури и установяване на взаимовръзки между продуктивност, качество, устойчивост на абиотичен и биотичен стрес и оценка на елементи от агротехниката на иновативни сортове зърнено-житни култури.

Научни приноси.

Приемам авторската справка за приносите. Подробно са формулирани 7 научни (3 с оригинален характер) и 9 научно-приложни приноса, които лесно могат да бъдат внедрени при селекцията и агротехниката на изследваните култури.

Цитиране на научната продукция.

Научната продукция и резултатите от нея са цитирани в общо 11 научни издания, от които 6 в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна

информация и 5 в монографии и в нереферирани списания с научно рецензиране. Справката за позоваванията показва, че ас. д-р Соня Донева е разпознаваема в научните среди.

Участие в научни проекти и създаването на нови сортове.

В периода 2013-2022 г. ас. д-р Соня Донева е участвала в един национален научен проект към Фонд „Научни изследвания” и в 7 научни проекта (два от които са текущи) към ССА. Съавтор е на 15 нови научни продукта зърнено-житни култури: 5 сорта зимна пшеница, 1 сорт твърда пшеница, 2 сорта тритикале и 7 сорта ечемик, разпространени в България, Турция и др.

Анализът на научноизследователската дейност показва, че ас. д-р Соня Донева има изграден собствен, специфичен и разпознаваем стил на „учен-изследовател”. Притежава знания и екипни умения по използването на съвременни методи на селекция с цел опазване на генетичните ресурси, подобряване на технологичните, хлебопекарни и биохимични показатели на зърнено-житни култури.

5. Забележки и препоръки.

Нямам съществени забележки. Считаю, че съавторството в създаването на нови сертифицирани сортове зърнено-житни култури е много ценен и полезен принос и би следвало да се добави към научно-приложните приноси.

Заклучение.

Въз основа на направения анализ на научноизследователската, научно-приложна и проектна дейност, считам че ас. д-р Соня Николова Донева отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на ССА за неговото приложение. Покрива и надвишава националните минимални наукометрични изисквания за придобиване на академичната длъжност „доцент”. При необходимости общ брой от 400 точки, те са 518,95.

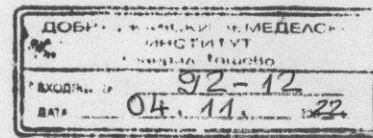
Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната дейност на ас. д-р Соня Николова Донева.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а НС по ЗФТК при ССА – София да избере ас. д-р Соня Николова Донева за „доцент” по научната специалност 04.01.05 „Селекция и семепроизводство на културните растения”.

Дата: 01.11.2022 г.

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:.....

(доц., д-р Георги Георгиев)

Statement

Concerning the competition for the occupation of the Academic position "Associate Professor" in the Scientific Specialty "Breeding and Seed Production of Cultivated Plants", Professional Field 6.1. Plant Breeding, announced in the SG No. 65 of 12.08.2022 with candidate Assistant Dr. Sonya Nikolova Doneva

By Associate Professor Dr. Georgi Yordanov Georgiev, Soybean and Cereal Crops Experiment Station - Pavlikeni, member of the Scientific Jury appointed by Order No. RD-05-182/21.10.2022 of the Chairman of the Agricultural Academy

1. Brief introduction of the candidate.

In the announced competition for the academic position "Associate Professor" in Scientific Specialty 04.01.05 "Breeding and Seed Production of Cultivated Plants", Professional Field 6.1. Plant Breeding, one candidate participated – Assistant Dr. Sonya Nikolova Doneva from the Dobrudzha Agricultural Institute - General Toshevo.

She was born on September 4, 1973 in the city of Dobrich. In the period 1987-1991, she studied at the High school of Natural Sciences and Mathematics in the city of Dobrich, and in 1991-1996 she graduated from higher education at SU "St. Kliment Ohridski", Sofia - master's degree, specialty: Chemistry. She started working as a Laboratory Assistant in a Laboratory for the biochemistry of cereal crops (1996-1997), and from 1997 to 2006 she was a specialist chemist in the "Breeding of Cereal Crops" Department. From 2006 to the present, she is an Assistant at the "Breeding of Cereal and Leguminous Crops" Department of the DAI. In 2017, she defended a dissertation on the topic: "Characterization of synthetic wheats for seed proteins regarding their potential use as initial materials in breeding" - Agricultural Academy, Sofia and received the educational and scientific degree "Doctor" (Diploma No. 0130/30.08.2017). During the period 2015-2019, she acquired rich scientific and practical experience through 6 specializations abroad under the "Erasmus" program, which I consider very useful for her professional and scientific development and for the activities of DAI - General Toshevo.

2. Compliance with legal requirements.

According to Art. 3 para. 3 of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the candidate for "Associate Professor" must meet the minimum national requirements under Art. 2b, para. 2 and 3, respectively, to the requirements under Art. 2b, para. 5. For this purpose, all the necessary documents with evidentiary materials have been submitted (curriculum vitae, diploma for educational and scientific degree "Doctor", advertisement in the State Gazette, employment contract, application to the chairman of the AA, scientific publications - list, text and summaries, scientific contributions, citations) and the following references: to fulfill the minimum requirements for occupying the Academic position "Associate Professor"; for scientific and scientific-applied contributions; for participation in scientific projects; for participation in international and national scientific forums; for specializations abroad.

It is clear from the perfectly prepared documents that these minimum requirements are covered, even in some of the indicators the candidate exceeds them quite a bit. For example, for indicator "B", the minimum required points for "Associate Professor" are 100 points, and they are 186 points, and for indicator "D", with the minimum required 50 points, they are 125 points, respectively.

3. General description of the scientific production.

In the competition for "Associate Professor" Assistant Dr. Sonya Doneva participated with a scientific production, which is grouped as follows:

- Habilitation thesis or equivalent publications - 10 copies;
- One self-published book based on a defended dissertation for awarding the educational and scientific degree "Doctor". There are 3 publications to the book that are not subject to evaluation;
- Publications in scientific journals, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information - 2 issues;
- Publications in non-refereed peer-reviewed journals or published in edited collective volumes – 15 issues.

Seven of the papers were published in journals indexed in the Web of Science Core Collection and/or Scopus, and five in journals from the Web of Science All Databases database. The rest were published in non-refereed peer-reviewed journals.

All publications are in author collectives. The personal participation of Assistant Dr. Sonya Doneva in the 27 works mentioned is illustrated by the fact that in 5 of them she is the first author, in 14 she is the second author, and in the rest she is the third and subsequent author, respectively.

Assistant Dr. Sonya Doneva presents the results of her scientific work at international forums with 7 poster reports and 3 oral reports at national forums.

4. Scientific research activity.

Object and directions of research.

The subject of the candidate's research work are some of the most important cereal crops: common winter wheat (*Triticum aestivum* L.); diploid and tetraploid relatives of wheat from the Triticeae group; durum wheat (*Triticum durum* Desf.); Rye (*Secale* L.); triticale (*Triticosecale* Wittmack); barley (*Hordeum vulgare* L.).

The main directions in the research work of Assistant Dr. Sonya Doneva are:

- Preparation and characterization of synthetic amphiploids as initial breeding material for wheat and triticale crosses, including 1D wheat chromosome related to the increasing genetic diversity.
- Application of reserve endosperm proteins in marker-assisted breeding.
- Assessment of productivity, quality indicators and response of new varieties of winter common wheat to climate changes by applying different statistical approaches.
- Characterization of selected durum wheat lines with the participation of amphiploids.
- Breeding and evaluation of low stem inbred lines of rye, new varieties of durum wheat and barley.
- Evaluation of technological, rheological, bakery and biochemical indicators of lines and varieties of cereal crops and establishment of interrelationships between productivity, quality, resistance to abiotic and biotic stress and evaluation of elements of agrotechnology of innovative varieties of cereal crops.

Scientific contributions.

I accept the author reference for the contributions. 7 scientific (3 original) and 9 scientific-applied contributions are formulated in detail, which can be easily implemented in the breeding and agrotechnology of the crops studied.

Citation of scientific production.

The scientific production and its results are cited in a total of 11 scientific publications, of which 6 are referenced and indexed in world-renowned databases with scientific information and 5 are in monographs and non-refereed journals with scientific review. The reference list shows that Assistant Dr. Sonya Doneva is recognizable in the scientific community.

Participation in scientific projects and the creation of new varieties.

In the period 2013-2022, Assistant Dr. Sonya Doneva participated in one national scientific project at the "Scientific Research" Fund and in 7 scientific projects (two of them are

ongoing) at the AA. She is the co-author of 15 new scientific products of cereal crops: 5 varieties of winter wheat, 1 variety of durum wheat, 2 varieties of triticale and 7 varieties of barley, distributed in Bulgaria, Turkey, etc.

The analysis of the scientific research activity shows that Assistant Dr. Sonya Doneva has developed her own, specific and recognizable style of „Scientist-researcher”. She possesses knowledge and team skills in the use of modern breeding methods in order to protect genetic resources, improve the technological, bakery and biochemical indicators of cereals.

5. Notes and recommendations.

I have no significant comments. I believe that the co-authorship in the creation of new certified varieties of cereals is a very valuable and useful contribution and should be added to the scientific-applied contributions.

Conclusion.

Based on the analysis of the research, scientific-applied and project activities, I believe that Assistant Dr. Sonya Nikolova Doneva meets the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, Regulations of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations of the AA for its application. It covers and exceeds the national minimum scientometric requirements for acquiring the Academic position of "Associate Professor" with a total of 400 points required, they are 518.95.

All of this gives me reason to **POSITIVELY** evaluate the overall activity of Assistant Dr. Sonya Nikolova Doneva.

I take the liberty of proposing to the honorable Scientific Jury to also vote positively, and the SC for CFTC at the AA - Sofia to elect Assistant Dr. Sonya Nikolova Doneva as an "**Associate Professor**" in the Scientific Specialty 04.01.05 "Breeding and seed production of cultivated plants".

Date November, 01, 2022

STATEMENT PREPARED BY
/Assoc. Prof. Georgi Georgiev, PhD/